

L'OPINIÓ

La indecisió que caracteritza l'acció política d'alguns nuclis del catalanisme republicà, és causa de que esperits selectes de la intel·lectualitat catalana, com en Ferran Soldevila a les pàgines de *La Revista de Catalunya*, es preocupin de cercar per a Catalunya fórmules d'una política nacional que aglutini tots els matisos del catalanisme en les seves relacions amb els catalanes espanyols.

Aquest estat d'ànim que es revela en alguns temperaments més aviat apolític de la intel·lectualitat catalana, és conseqüència natural del fenomen òptic que està produïnt l'expressada indecisió d'alguns nuclis polítics del catalanisme republicà, fenomen consistent en què la proximitat d'alguns aires no els permet descobrir tota la importància del bosc que tenen davant.

Mai com ara, des de que el renaixement català inicià la seva intervenció en la política catalana i en la general d'Estat, no han existit tantes dades que permetin sentir un franc optimisme respectant el desenvolupament a bon port de les aspiracions catalanes. Per comprendre-ho bé, només cal projectar, objectivament, la situació política del plet català, tal i com es trobava abans de la dictadura, sobre la seva situació actual.

En primer terme, veure la variació que s'ha produïda per la política general espanyola. Abans de la dictadura, en plena vigència de la vella política, predominaven de tal forma les forces reaccionàries i oligàrquiques, que, en el terreny de les realitats, no hi havia de considerar possible el triomf de les forces democràtiques espanyoles. Això el plet català es plantejava sempre davant els únics que podien resoldre a Espanya, o si no, els polítics del vell règim, representants dels cacics, els militars i sobre de tots i en lloc preponderant, la voluntat reial. Totes aquestes forces dominants demostraren una perfecta impermeabilitat davant les aspiracions catalanes, tant, que ni la més gradíssima Mancomunitat no pogué existir.

Situada Catalunya davant d'un bloc impermeable que refusava qualsevol solució de concòrdia, com es demostrà en tots els intents fets, fou completament lògica l'actitud que prengué la immensa majoria del poble català, abandonant la Lliga Regionalista, la qual practicava i encarnava la política de

L
A
P
O
L
I
T
I
C
A
N
A

C
I
O
N
A
L
D
E
C
A
T
A
L
U
N
Y
A

concòrdia i entesa amb la reacció espanyola, per dirigir-se cap als partits que, com Estat Català i Acció Catalana, significaven o practicaven una po-

lítica fonamentalment separatista, la més natural quan la concòrdia és impossible.

Actualment, la relació de les forces que influeixen en la política espanyola, com a conseqüència de la reacció produïda per la dictadura i el retorn a l'absolutisme, és totalment diferent. Per una banda, la democràcia espanyola s'ha despertat amb una vigoria insospitada. Propis i estranys reconeixen que l'últim moviment revolucionari, de caràcter francament republicà, ha estat el més important que s'ha produït a Espanya en seixanta anys, o sigui, des de la Restauració ençà. Observadors imparcials, com Mr. Rollin, el corresponsal del periòdic parisenc ultraconservador *Le Temps*, òrgan oficiós del Ministeri de Relacions Exteriors francès, en un article publicat després de l'estudi que féu sobre el terreny, del passat moviment, deia, textualment (*Le Temps*, 30 de setembre): "La preparació del moviment revolucionari ha realitzat la coalició de republicans i socialistes, donant-li un programa governamental i una organització de la qual s'ha pogut apreciar la seva evident importància. Si es marca sobre un mapa d'Espanya les ciutats, viles i pobles on es produïren, el 15 de desembre, vagues i manifestacions republicanes, es té la impressió d'un alçament general; aquest fet és revelador d'un estat d'esperit que obliga a rectificar la idea—esdevinguda un lloc comú—que hom es feia de l'opinió pública a Espanya. Existeix una opinió activa i disciplinada que caldrà tenir en compte d'ara endavant. Existeix una possibilitat revolucionària que esdevindrà un factor de la política espanyola. Es constata un altre fet: l'avortament del complot (per aveng dels de Jaca, explicà Rollin, abans), no ha pas desmoralitzat els republicans."

Per altra banda, tota aquesta democràcia espanyola en plena creixença els primers actes de la qual han estat tan contundents, des de la seva ala més moderada fins a la més extrema, ha pres una actitud de franca i lleial concòrdia i comprensió davant el problema català. N'és una prova palesa, les manifestacions de tots els intel·lectuals d'esquerra, molts d'ells dirigents dels partits republicans, que ens visitaren pel març de l'any passat. N'és una altra prova ben clara, el contingut del pacte de Sant Sebastià.